

[Γ.Α.Φ CD 18 Φακ.8]
RL 26-6

Ο όγδοος φάκελος με τον κωδικό **RL 26-5** περιέχει συνημμένα έγγραφα Υγειονομικού σε Ημερολόγια Πολέμου (4 και 5) ,**30** σελίδων. Ως χρονικό σημείο καταγράφεται το διάστημα μεταξύ **Μαΐου 1941** και **Φεβρουαρίου 1943**. Αναφέρεται στην Κρήτη.

Σελίδα 1 (περίληψη)

Εξώφυλλο τόμου των γερμανικών στρατιωτικών αρχείων της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας

Σελίδες 2-3 (περίληψη)

Αναφέρεται στη δομή της Μηχανοκίνητης Μονάδας Άμεσης Επέμβασης Υγειονομικού 4/I της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας καταγράφοντας: ημερομηνία, χώρο παραμονής, υπαγόμενους ιατρούς, επέμβαση, επικεφαλής.

Σελίδες 4-7 (περίληψη-μετάφραση)

Αναφέρεται σε Ημερολόγιο Πολέμου. **(μετάφραση)**

Στις 9:30 της 9.5.1941 αναχώρησε ο βοηθός ιατρού Henke μαζί με τον υπίατρο Fehr, τους υπαξιωματικούς Szidat, Seroneit, Palnau, τους σημινίες Klein, Volknant, Kolsen και τους υποσημινίες Aust, Jung, Dusik, Blum, Froemmischen, Poburski, με ένα στρατιωτικό όχημα, τρία ασθενοφόρα, δύο φορτηγά και μια μοτοσυκλέτα προς Μολάους. Θα δημιουργούταν από αυτή τη μονάδα, κατόπιν διαταγής του 4ου Αεροπορικού Στόλου, ένας Κεντρικός Χώρος Επίδεσης Τραυμάτων, στο αεροδρόμιο επέμβασης. Η 2^η Διμοιρία θα αναλάμβανε τις περιπτώσεις των Πρώτων Βοηθειών και τις χειρουργικές επεμβάσεις. Κινούμασταν γρήγορα μέσω της Ελευσίνας, Μεγάρων, του Ισθμού της Κορίνθου. Εξαιτίας της ανατίναξης της γέφυρας περάσαμε πάνω από μια πλωτή γέφυρα. Το πρώτο μεγάλης διάρκειας διάλλειμα το κάναμε πίσω από την Κόρινθο, μετά συνεχίσαμε προς Άργος, όπου εκεί πίσω ξεκινούσε μια διάβαση, σε πολύ κακή κατάσταση στο μεγαλύτερο μέρος της. Στήσαμε, στις 18:00 το απόγευμα, τις σκηνές μας πίσω από την Τρίπολη, επειδή το φρουραρχείο δεν μπόρεσε να βρει κατάλληλα καταλύματα, χωρίς να τα «πνίγει» η σκόνη.

Στις 10.5.1941 αναχωρήσαμε στις 9:00 από την Τρίπολη και κατευθυνθήκαμε μέσω Σπάρτης προς Μολάους, περνώντας από γεμάτους στροφές ορεινούς δρόμους. Φτάσαμε στις 16:00 στο αεροδρόμιο, που βρίσκονταν ανατολικά των Μολάων. Ένας Λόχος Μηχανικού της Πολεμικής Αεροπορίας δραστηριοποιόταν εκεί για τη διαμόρφωση του χώρου, δεν εντοπίσαμε πουθενά αεροσκάφη ή κάποια αμαξοστοιχία. Επειδή το νερό δεν ήταν κατάλληλο και υπήρχε πόσιμο στους Μολάους, αποφασίστηκε να κατασκηνώσουμε τη νύχτα προς Κυριακή, στις 11.5.1941 πριν τους Μολάους.

Στις 11.5.1941 στήσαμε τη σκηνή του Κεντρικού Χώρου Επίδεσης Τραυμάτων στο αεροδρόμιο πλησίον του μοναδικού πηγαδιού, κάτω από ένα δέντρο, τουλάχιστον για να έχουμε προστασία από την ορατότητα των αντίπαλων αεροσκαφών. Το απόγευμα ήρθαν τα πρώτα αεροπλάνα. Ήταν το 2ο και το 3ο Σμήνος της 77ης Μοίρας Καταδιωκτικών, υπό τη διοίκηση του επισημηναγού Voldenga, με τον στρατιωτικό ιατρό Guerke. Λίγη ώρα αργότερα προσγειώθηκαν και άλλα καταδιωκτικά ενός σμήνους της 2ης Μοίρας Καταδιωκτικών, υπό τη διοίκηση του σημηναγού Liefeld. Ο επιτελικός ιατρός Stoffregen βρίσκονταν μαζί τους ως στρατιωτικός ιατρός της μονάδας. Ο βοηθός ιατρού Henken ανέφερε, κατά τη διάρκεια της νύχτας, στον διοικητή αερολιμένα, επισημηναγό Voldenga,

την ετοιμότητα του Κεντρικού Χώρου Επίδεσης Τραυμάτων. Το πρωί της ίδιας ημέρας είχε ανακοινωθεί από τον αγγελιοφόρο με μοτοσυκλέτα της μονάδας, που είχε μετακινηθεί εν τω μεταξύ στο Άργος, η άφιξη της Ειδικής Μονάδας Μολάων.

Στις 12.5.1941 αφίχθη ακόμα ένα Συγκρότημα Μάχης της 2ης Μοίρας Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης, υπό τη διοίκηση του επισμηναγού Hitschold. Σε αυτό το Συγκρότημα Μάχης είχαν αναληφθεί τα ιατρικά καθήκοντα από τον αρχίατρο Teschinsky. Επειδή ούτε η 77η Μοίρα Καταδιωκτικών μήδε η 2η Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης δεν διέθεταν ασθενοφόρα, εφοδιάστηκε η υπηρεσία αεροδιαδρόμου με ένα ασθενοφόρο από τον Κεντρικό Χώρο Επίδεσης Τραυμάτων. Η ημέρα κύλησε κατά τα άλλα ήρεμα.

Στις 13.5.1941, στις 5:30, ξεκίνησε η πρώτη μεγάλης κλίμακας επέμβαση, όλων των αεροσκαφών εναντίων της Κρήτης. Δύο αεροπλάνα της 77ης Μοίρας Καταδιωκτικών δεν επέστρεψαν από αυτήν. Λίγο πριν τις 18:00 διεξήχθη για ακόμα μια φορά μια μεγάλης κλίμακας επέμβαση, στην οποία χτυπήθηκαν ορισμένα αεροσκάφη από πυρά, κανένας πιλότος όμως δεν τραυματίστηκε.

Στις 14.5.1941 η ίδια εικόνα όπως στις 13.5.1941. Έχει σταδιακά γνωστοποιηθεί σε όλες τις μονάδες ότι ο Κεντρικός Χώρος Επίδεσης Τραυμάτων δεν είναι αμιγώς ιατρικός, αλλά θα μπορούσε να προσφέρει οδοντιατρική μέριμνα επίσης στο στράτευμα, με αποτέλεσμα να αρχίσει η έντονη δραστηριότητα του αυτές τις ημέρες, καθώς ούτε ο Λόχος Μηχανικού, ούτε η ομάδα διαβιβαστών, μήδε οι έχοντας αφιχθεί εν τω μεταξύ δύο μονάδες Αντιαεροπορικού Πυροβολικού διέθεταν στρατιωτικό ιατρό.

Στις 15.5.1941 εμφανίστηκε ξαφνικά, κατά τις 8:30, ένα Blenheim πάνω από τον χώρο του αεροδρομίου, που έκανε αισθητή την παρουσία του ρίχνοντας κάποια πυρά. Επειδή πετούσε, όμως, σε μεγάλο όμως και οι φρουροί Εντόπισης Αεροσκαφών δεν είχαν ακόμα δραστηριοποιηθεί, δεν μπόρεσαν τα αμέσως απογειωμένα καταδιωκτικά μας να προσεγγίσουν αυτό το εχθρικό αεροσκάφος. Η ημέρα κύλησε, κατά τ' άλλα, ήρεμα και δεν πραγματοποιήθηκαν μεγάλης κλίμακας επεμβάσεις.

Αν και αναμένονταν μια νυκτερινή βραδινή αεροπορική επίθεση μετά την επίσκεψη αυτού του Blenheim, κύλησε η νύχτα χωρίς απρόοπτα. Στις 16.5.1941, στις 8:30, ρίχθηκε ξαφνικά ένα Blenheim από μεγάλο ύψος και έριξε τέσσερεις βόμβες, που έπεσαν ευτυχώς δίπλα από τον χώρο του αεροδρομίου και δεν προξένησαν έτσι καθόλου ζημιές. Κατά την αποχώρηση του πραγματοποίησε επίθεση χαμηλού ύψους πλησίον της Μονεμβασιάς, κατά την οποία δέχτηκαν πυρά στρατιώτες ενός τάγματος Μηχανικού, που ασχολούταν με την επισκευή λαφυραγωγημένων οχημάτων. Αυτή η επίθεση άφησε πίσω της έναν νεκρό και δύο τραυματίες. Οι τραυματίες αυτοί διακομίσθηκαν, κατόπιν ιατρικής φροντίδας, με ένα Ju στην Αθήνα. Την ίδια ημέρα μας επισκέφθηκε ο επιτελικός ιατρός Renz. Τη νύχτα προς την 17.5.1941 επιτέθηκαν κάμποσα Αγγλικά Βομβαρδιστικά, κατά το χρονικό διάστημα από τις 1:30 έως τις 3:00, εναντίον του αεροδρομίου. Σε τρεις βαριά τραυματίες παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια του βομβαρδισμού οι πρώτες βοήθειες και οδηγήθηκαν στον Κεντρικό Χώρο Επίδεσης Τραυμάτων, εκεί όπου παρέμειναν για ιατρική παρακολούθηση. Τριάντα δύο συνολικά βόμβες ρίχθηκαν αυτή τη νύχτα. Στις 5:30 το πρωί, διεξάχθηκε μια αεροπορική επίθεση χαμηλού ύψους από τρία Blenheim, κατά την οποία ένας σκοτώθηκε και κάμποσοι τραυματίστηκαν ελαφρά. Έως αργά, τις μεσημεριανές ώρες, έπρεπε να παρασχεθεί ιατρική φροντίδα και για άλλους ακόμα συντρόφους, που είχαν υποστεί κατάγματα και άλλους τραυματισμούς στην απόπειρά

τους να καλυφθούν. Όλες οι μονάδες ξεκίνησαν τώρα να σκάβουν τη γη σε όλη τη ζώνη του αεροδρομίου και μετέφεραν προς αυτό ακόμα Έλληνες από τα παρακείμενα χωριά, οι οποίοι στερέωσαν τις σκηνές μας στο έδαφος και τις περιβάλλανε με έναν τοίχο από χώμα. Τη ημέρα τούτη πραγματοποιήθηκαν κάμποσες εξορμήσεις των Καταδιωκτικών μας και των Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης εναντίων της Κρήτης.

Η 18.5.1941 κύλησε ήρεμα.

Στις 19.5.1941 διεξήχθη ξανά μεγάλη κλίμακας επέμβαση όλων των αεροσκαφών, το ίδιο και στις 20.5.1941. Πέντε αεροσκάφη της 77ης Μοίρας Καταδιωκτικών δεν επέστρεψαν την ημέρα αυτή. Ένας Ορεινός Κυνηγός, από την Κρήτη, με τραύμα από θραύσμα στον λαιμό μεταφέρθηκε για πρώτη φορά σε αυτό το αεροδρόμιο. Μετά τις πρώτες βοήθειες διακομίσθηκε στο στρατιωτικό νοσοκομείο στην Αθήνα, για περαιτέρω ιατρική παρακολούθηση. Το ίδιο πρωί πραγματοποίησε ένα Me 110 μια ενδιάμεση στάση, επειδή ένας άνδρας από το πλήρωμα του είχε τραυματιστεί με σφαίρα στον άνω μηρό.

Μεγάλης κλίμακας αεροπορικές επεμβάσεις πραγματοποιήθηκαν επίσης στις 21.5.1941. Κατά τις 23:00, το βράδυ, ακούγονταν ξεκάθαρα τα πυρά πυροβόλων των πλοίων από μακρινή απόσταση. Είχε άραγε εντοπίσει μια μεγάλη αγγλική μοίρα τους, την ίδια ημέρα, κατευθυνόμενους στην Κρήτη πάνω σε ψαροκάικα Ορεινούς Κυνηγούς και τους είχε επιτεθεί σε αυτή την περιοχή;

Η 22.5.1941 μας έδωσε την απάντηση. Εντοπίστηκαν δεκαεννέα αγγλικά πολεμικά πλοία ήταν μεταξύ Κυθήρων και Κρήτης και είχαν επιτεθεί με μανία εναντίων των Ορεινών Κυνηγών. Ολόκληρη την ημέρα πετούσαν Μοίρες Καταδιωκτικών και Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης πάνω από από αυτή τη μοίρα πλοίων. Το αποτέλεσμα ήταν πολύ ικανοποιητικό: επτά εχθρικά πλοία, μεταξύ των οποίων δύο πολεμικά πλοία, είχαν βυθιστεί ή είχαν υποστεί σοβαρές ζημιές. Τα υπόλοιπα δώδεκα υποχώρησαν με κατεύθυνση τη Μάλτα και δέχθηκαν την επίθεση Βομβαρδιστικών Μεγάλων Αποστάσεων και του Ιταλικού Πολεμικού Ναυτικού.

Το αποτέλεσμα των εξορμήσεων, στις 23.5.1941, ήταν η βύθιση έξι ταχύπλοων και τα καίρια χτυπήματα σε ένα πολεμικό πλοίο και δύο αντιτορπιλικά. Ο θεός Ποσειδώνας μας είχε βοηθήσει έως την ημέρα τούτη, στέλνοντας μας τον άνεμο από την πλευρά της θάλασσας. Αργά το απόγευμα γύρισε όμως ξαφνικά ο αέρας και κάλυπτε συνεχώς με σύννεφα σκόνης τον χώρο του αεροδρομίου. Τη νύχτα προς την 24.5.1941 αυξήθηκε η ένταση του αέρα περαιτέρω, έχοντας ως συνέπεια να βρούμε καταφύγιο στις σκηνές μας. Το πρωί, κατά τις 5:00, ξεκόλλησαν οι μεταλλικές ράβδοι μιας από τις κεντρικές μας σκηνές του Χώρου Επίδεσης Τραυμάτων, με αποτέλεσμα να μαζέψουμε τάχιιστα όλα τα απαραίτητα και να κατεβάσουμε τη σκηνή. Οι δύο σκηνές παραμονής μας σκίστηκαν. Η ορατότητα ήταν, μέχρι το μεσημέρι, τόσο κακή εξαιτίας της μεγάλης αμμοθύελλας, με συνέπεια κανένα αεροσκάφος να μη μπορεί να απογειωθεί. Το απόγευμα έπεσε ξανά ο αέρας και βελτιώθηκε ο καιρός, η κεντρική σκηνή Επίδεσης Τραυμάτων ξαναστήθηκε και, όσο καθίσταντο αυτό δυνατό, καθαρίστηκε το περιεχόμενο όλων των σκηνών από τη σκόνη.

Στις 25.5.1941 επικρατούσε ξανά μια ζωηρή κίνηση αεροσκαφών. Η ιατρική και οδοντιατρική μέριμνα ήταν ξανά υπό πλήρη λειτουργία.

Στις 26.5.1941 στάλθηκε ο στρατιωτικός ιατρός της 77ης Πτέρυγας Μάχης Καταδιωκτικών στην Κρήτη για την εκεί ιατρική μέριμνα των ανδρών μιας Μοίρας Καταδιωκτικών. Την ανάληψη των ιατρικών καθηκόντων για την 77η Μοίρα Καταδιωκτικών την ανέλαβε ο βοηθός ιατρού Henke.

Στις 27.5.1941 μετακινήθηκε ο σμηναγός Liefeld με το 1ο Σμήνος της 2ης Μοίρας Καταδιωκτικών προς τη Ρουμανία και αντικαταστάθηκε από τον επισμηναγό Handrik με την 3η Μοίρα 52ης Πτέρυγας Μάχης Καταδιωκτικών.

Στις 28.5.1941, κατά τις 12:00, προσγειώθηκε ένα Νοσοκομειακό Storch, με επιβαίνοντες τον επιτελικό ιατρό Renz και τον αρχίατρο Meister της υπηρεσίας IVb του 4ου Αεροπορικού Στόλου, για την επιθεώρηση του Κεντρικού Χώρου Επίδεσης Τραυμάτων. Σε ένα Me 109 της 3ης Μοίρας Καταδιωκτικών 52ης Πτέρυγας Μάχης προκλήθηκε έκρηξη κατά την απογείωση του, λίγο πριν τις 14:40 και έπεσε πάνω σε ένα Ju 52, που βρίσκονταν στον αεροδιάδρομο. Σε λίγα λεπτά κάηκαν και τα δύο αεροσκάφη. Δύο στρατιώτες σκοτώθηκαν σε αυτό το ατύχημα και δύο ακόμα άλλοι υπέστησαν ελαφρά εγκαύματα. Ο στρατιωτικός ιατρός της 77ης Πτέρυγας Μάχης επέστρεψε μαζί με τον υπαξιωματικό του τμήματος Υγειονομικού το βράδυ από την Κρήτη και μας ανέφερε σχετικά με τις εμπειρίες τους. Ακούσαμε με ζήλια τα καθέκαστα και θυμώσαμε που δεν μπορούσαμε να ήμασταν εκεί.

Στις 29-30.5 καθώς και στις 1.6.1941 επικρατούσε μια συνηθισμένη κίνηση στο αεροδρόμιο. Στις 2.6.1941 μετακινήθηκε η 3η Μοίρα Καταδιωκτικών της 77ης Πτέρυγας Μάχης, η 2η Μοίρα διαλύθηκε εξαιτίας σοβαρών απωλειών της κατά την «Επιχείρηση Κρήτη». Μετακινήθηκαν παρομοίως τα Βομβαρδιστικά Καθέτου Εφόρμησης, τα Αντιαεροπορικά Πυροβόλα, η Διμοιρία Διαβιβαστών και ο Λόχος Μηχανικού Αεροπορίας. Έμειναν πίσω μόνο κάποιες μικρές ειδικές μονάδες και η μονάδα του επισμηναγού Handrik, που δεν διαθέταν κανέναν στρατιωτικό ιατρό. Κατόπιν επιθυμίας του επισμηναγού Handrik παρέμεινε η ομάδα μας, έπειτα από συνεννόηση με τον επιτελικό ιατρό Renz, ακόμα για τις 3.6.41 στο αεροδρόμιο για να συνεχισθεί η ιατρική περίθαλψη. Κατά τη διάρκεια του απογεύματος, προσγειώθηκε στο αεροδρόμιο μια μονάδα Βομβαρδιστικών Καθέτου Εφόρμησης του 10ου Αεροπορικού Σώματος και αποβιβάστηκαν οι δυνάμεις εδάφους της με τις τροπικές στολές τους. Με αυτή τη μονάδα αφίχθη και ένας επιτελικός ιατρός, με αποτέλεσμα να μπορέσουμε ήρεμοι να μαζέψουμε τα πράγματα μας και να αναχωρήσουμε στις 4:00 το πρωί της 4.6.1941. Κατά την επιστροφή μας επισκεφτήκαμε τον Μυστρά και φτάσαμε στις 15:30 το απόγευμα στο Ναύπλιο για να τεθούμε εκεί ξανά σε ετοιμότητα μάχης.

Σελίδα 8 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Ιούλιο 1941

- 1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: -
β) Διοικητικοί: ένας
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: δέκα

- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: -
β) Εχινόκοκκος: ένας
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δυσεντερία: -
ε) Άλλες:-

3) Περιπτώσεις θανάτου: -

4) Χειρουργεία: -

- 5) Αεροδιακομιδές α) Βρισκόμενοι σε φορείο:-
β) Καθήμενοι: ένας

6) Οδοντιατρικό τμήμα: -

Το οδοντιατρικό και χειρουργικό τμήμα δημιουργήθηκαν στις 1.9.1941.

Σελίδα 9 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Αύγουστο 1941

- 1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: τρεις
β) Διοικητικοί: τρεις
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες:
διακόσιοι είκοσι επτά
Σύνολο: διακόσιοι τριάντα τρεις
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: εξήντα τέσσερεις
β) Εχινόκοκκος: τριάντα πέντε
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δυσεντερία: -
ε) Άλλες:-
- 3) Περιπτώσεις θανάτου: πέντε
- 4) Χειρουργεία: είκοσι πέντε
- 5) Αεροδιακομιδές α) Βρισκόμενοι σε φορείο:-έντεκα
β) Καθήμενοι: τριάντα επτά
- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: διακόσιοι εβδομήντα τρεις

Σελίδα 10 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Σεπτέμβριο 1941

- 1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: δώδεκα
β) Διοικητικοί: πέντε
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες:
διακόσιοι
Σύνολο: διακόσιοι δέκα επτά
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: πενήντα οχτώ
β) Εχινόκοκκος: έντεκα
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δυσεντερία: ένας (υποτροπή)
ε) Άλλες:-
- 3) Περιπτώσεις θανάτου: τέσσερις
- 4) Χειρουργεία: πενήντα πέντε
- 5) Αεροδιακομιδές α) Βρισκόμενοι σε φορείο:-εννέα
β) Καθήμενοι: σαράντα τέσσερις
- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι σαράντα εννέα

Σελίδα 11 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Οκτώβριο 1941

- 1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: εννέα
β) Διοικητικοί: ένας
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες:
διακόσιοι
δ) Πολίτες: ένας
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: είκοσι πέντε
β) Εχινόκοκκος: οχτώ

- γ) Μελιταίος Πυρετός: -
- δ) Δυσεντερία: -
- ε) Άλλες:-

3) Περιπτώσεις θανάτου: δύο

4) Χειρουργεία: σαράντα ένας

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	δέκα πέντε	σαράντα εννέα
Άλλες μονάδες:	δύο	σαράντα έξι
Συνολικά:	<u>δεκαεπτά</u>	<u>ενενήντα πέντε= εκατό δώδεκα</u>

6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι εβδομήντα έξι

7) Εξωτερικοί: εκατό εβδομήντα οχτώ

8) Νεκροψίες: ένας

9) Ακτινολογικό: σαράντα δύο

Σελίδα 12 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Νοέμβριο 1941

1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα):

- α) Αξιωματικοί: έντεκα
- β) Διοικητικοί: δύο
- γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: εκατό εβδομήντα τέσσερις
- δ) Πολίτες: τέσσερις

2) Τροπικές ασθένειες:

- α) Ελονοσία: έξι
- β) Εχινόκοκκος: τριάντα πέντε
- γ) Μελιταίος Πυρετός: -
- δ) Δυσεντερία: -
- ε) Άλλες:-

3) Περιπτώσεις θανάτου: τέσσερις

4) Χειρουργεία: τριάντα εννέα

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	-	σαράντα

Άλλες μονάδες:	-	δέκα έξι
Με πλοίο:		
Τοπ. στρτ. νοσκ Αερπ. Χανίων	ένας	ένας
Συνολικά:	ένας	<u>πενήντα επτά = πενήντα οχτώ</u>

6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι τριάντα επτά (νέοι ασθενείς: ενενήντα)

7) Εξωτερικοί: εκατό είκοσι τρεις

8) Νεκροψίες: δύο

9) Ακτινολογικό: σαράντα τρεις

Σελίδα 13 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Δεκέμβριο 1941

1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: δώδεκα
 β) Διοικητικοί: ένας
 γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: διακόσιοι τριάντα τέσσερις
 δ) Πολίτες: τέσσερις

2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: -
 β) Εχινόκοκκος: -
 γ) Μελιταίος Πυρετός: -
 δ) Δυσεντερία: -
 ε) Άλλες: τέσσερις

3) Περιπτώσεις θανάτου: δύο

4) Χειρουργεία: πενήντα δύο

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	δέκα	είκοσι τέσσερις
Άλλες μονάδες:	ένας	είκοσι

Με πλοίο:	-	-
Συνολικά:	<u>έντεκα</u>	<u>σαράντα τέσσερις = πενήντα πέντε</u>

6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι τρεις

7) Εξωτερικοί: εκατό πενήντα πέντε

8) Νεκροψίες: τέσσερεις

9) Ακτινολογικό: είκοσι πέντε

Σελίδα 14 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Ιανουάριο 1942

1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: πέντε
β) Διοικητικοί: ένας
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: εκατό εξήντα ένας
δ) Πολίτες: οχτώ

2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: εννέα
β) Εχινόκοκκος: -
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δυσεντερία: -
ε) Άλλες: εννέα

3) Περιπτώσεις θανάτου:-

4) Χειρουργεία: σαράντα εννέα

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	εννέα	είκοσι πέντε
Άλλες μονάδες:	δεκατρείς	εννέα

Με πλοίο: - -
Συνολικά: είκοσι δύο τριάντα τέσσερεις = πενήντα έξι

6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι ενενήντα τέσσερεις

7) Εξωτερικοί: εκατό πενήντα επτά

8) Νεκροψίες: τέσσερεις

9) Ακτινολογικό: είκοσι οχτώ

Σελίδα 15 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Φεβρουάριο 1942

- 1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: πέντε
β) Διοικητικοί: ένας
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: εκατό δώδεκα
δ) Πολίτες: τρεις
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: δέκα τέσσερις
β) Εχινόκοκκος: -
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δυσεντερία: -
ε) Άλλες: -
- 3) Περιπτώσεις θανάτου: μια
- 4) Χειρουργεία: τριάντα έξι
- 5) Αεροδιακομιδές: α) Βρισκόμενοι σε φορείο β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων τρεις δέκα τέσσερις
Άλλες μονάδες: ένας -
- Με πλοίο: - -
- Συνολικά: τέσσερις είκοσι επτά = τριάντα ένας
- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι ογδόντα τέσσερις
- 7) Εξωτερικοί: εκατό σαράντα τέσσερις
- 8) Νεκροψίες: τέσσερις
- 9) Ακτινολογικό: είκοσι πέντε

Σελίδα 16 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Μάρτιο 1942

- 1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: τρεις
β) Διοικητικοί: μια
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: εκατό δέκα τρεις
δ) Πολίτες: τέσσερις

- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: δώδεκα
β) Εχινόκοκκος: -
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δυσεντερία: -
ε) Άλλες: τρείς

3) Περιπτώσεις θανάτου: μια

4) Χειρουργεία: σαράντα πέντε

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	ένας	εννέα
Άλλες μονάδες:	οχτώ	τριάντα εννέα

Με πλοίο: - -
Συνολικά: εννέα σαράντα οχτώ = πενήντα επτά

6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι εβδομήντα πέντε

7) Εξωτερικοί: εκατό δύο

8) Νεκροψίες: τέσσερεις

9) Ακτινολογικό: σαράντα οχτώ

Σελίδα 17 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 1.5.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Απρίλιο 1942

1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: πέντε
β) Διοικητικοί: δύο
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες:
εκατό εννέα
δ) Πολίτες: έξι

2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: είκοσι τρείς
β) Εχινόκοκκος: -
γ) Μελιταίος Πυρετός: ένας
δ) Δυσεντερία: -
ε) Δάγκειος Πυρετός: τρείς
στ) Άλλες: -

3) Περιπτώσεις θανάτου: τρείς

4) Χειρουργεία: τριάντα εννέα

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	δέκα	δέκα επτά
Άλλες μονάδες:	τρεις	τριάντα έξι

Με πλοίο: -

Συνολικά: δέκα τρείς _____ πενήντα τρείς = εξήντα έξι

6) Οδοντιατρικό τμήμα: τριακόσιοι πενήντα οχτώ

7) Εξωτερικοί: εξήντα πέντε

8) Νεκροψίες: τρείς

9) Ακτινολογικό: είκοσι έξι

Σελίδα 18 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 1.6.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Μάιο 1942

1) Εισαγωγές (εσωτερικό και χειρουργικό τμήμα): α) Αξιωματικοί: τέσσερεις
β) Διοικητικοί: ένας
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: εκατό τριάντα οχτώ
δ) Πολίτες: πέντε
Συνολικός αριθμός: εκατό σαράντα οχτώ

2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: δέκα πέντε
β) Εχινόκοκκος: εννέα
γ) Μελιταίος Πυρετός: ένας
δ) Δυσεντερία: -
ε) Δάγκειος Πυρετός: -
στ) Άλλες: ένας

3) Περιπτώσεις θανάτου:-

4) Χειρουργεία: τριάντα εννέα

5) Αεροδιακομιδές:	α) Βρισκόμενοι σε φορείο	β) Καθήμενοι
Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων	-	επτά

Άλλες μονάδες:	τέσσερεις	τριάντα τέσσερεις
Με πλοίο:	-	-
<u>Συνολικά:</u>	<u>τέσσερεις</u>	<u>σαράντα ένας = σαράντα πέντε</u>

6) Οδοντιατρικό τμήμα: α) Περαιωμένες περιπτώσεις: διακόσιες είκοσι τέσσερεις
 β) Νέες περιπτώσεις: τριακόσιες τριάντα επτά
 γ) Εκκρεμούσες περιπτώσεις: χίλιες εκατό ογδόντα μια

7) Εξωτερικοί: εξήντα εννέα

8) Νεκροψίες: έξι

9) Ακτινολογικό: ενενήντα εννέα

Σελίδα 19 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 1.7.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Ιούνιο 1942

1) Εισαγωγές: α) Αξιωματικοί: επτά
 β) Διοικητικοί: τρεις
 γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: διακόσιοι σαράντα
 δ) Πολίτες: έξι

1α) Σε σημεία διαμετακόμισης για τους οπλίτες προς την Αφρική έτυχαν νοσηλείας και ιατρικής περίθαλψης για δύο και περισσότερες ημέρες: διακόσιοι είκοσι δύο

2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: εννέα
 β) Εχινόκοκκος: τριάντα οχτώ
 γ) Μελιταίος Πυρετός: -
 δ) Δυσεντερία: -
 ε) Δάγκειος Πυρετός: -
 στ) Άλλες: -

3) Περιπτώσεις θανάτου: τρεις

4) Χειρουργεία: (συμπεριλ μεταξύ άλλων αλλαγή επιδέσμων και γύψος) ογδόντα έξι

5) Αεροδιακομιδές: α) Βρισκόμενοι σε φορείο β) Καθήμενοι
 Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων σαράντα επτά εκατό ογδόντα οχτώ
 Άλλες μονάδες (διακομιδή εκτός τοπ.στρτ.νοσοκ. Αερπ. Χανίων) -

Με πλοίο:	-	-
<u>Συνολικά:</u>	<u>σαράντα επτά</u>	<u>εκατό ογδόντα οχτώ =</u>
<u>διακόσιοι τριάντα πέντε</u>		

- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: α) Περαιωμένες περιπτώσεις: τριακόσιες εβδομήντα
 β) Νέες περιπτώσεις: τριακόσιες τετρακόσιες δέκα
 γ) Εκκρεμούσες περιπτώσεις: χίλιες διακόσιες εξήντα δύο
- 7) Εξωτερικοί: εκατό σαράντα τρεις
- 8) Νεκροψίες: δύο
- 9) Ακτινολογικό: εβδομήντα εννέα

Σελίδα 20 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 1.8.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Ιούλιο 1942

- 1) Εισαγωγές: α) Αξιωματικοί: δώδεκα
 β) Διοικητικοί: τέσσερεις
 γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: διακόσιοι ογδόντα επτά
 δ) Πολίτες: επτά
- 1α) Σε σημεία διαμετακόμισης για τους οπλίτες προς την Αφρική έτυχαν νοσηλείας και ιατρικής περίθαλψης : εκατό εβδομήντα τέσσερεις
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: σαράντα ένας
 β) Εχινόκοκκος: τριάντα πέντε
 γ) Μελιταίος Πυρετός: ένας
 δ) Δάγκειος Πυρετός: -
 ε) Άλλες: τρεις
- 3) Περιπτώσεις θανάτου: πέντε
- 4) Χειρουργεία: (συμπεριλ μεταξύ άλλων αλλαγή επιδέσμων και γύψος) εξήντα δύο
- 5) Αεροδιακομιδές: α) Βρισκόμενοι σε φορείο β) Καθήμενοι
 Τοπ. στρτ. νοσοκ. Αερπ. Χανίων πενήντα οχτώ εκατό σαράντα έξι
 Άλλες μονάδες (διακομιδή εκτός τοπ.στρτ.νοσκ. Αερπ. Χανίων.) -
- Με πλοίο: τριάντα επτά
Συνολικά: ογδόντα οχτώ εκατό πενήντα τρεις = διακόσιοι
σαράντα ένας
- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: α) Περαιωμένες περιπτώσεις: τριακόσιες δέκα τέσσερεις
 β) Νέες περιπτώσεις: τετρακόσιες τριάντα εννέα
 γ) Εκκρεμούσες περιπτώσεις: χίλιες εκατό μια

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 4.10.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Σεπτέμβριο 1942

- 1) Εισαγωγές: α) Αξιωματικοί: έντεκα
β) Διοικητικοί: τέσσερεις
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: διακόσιοι τριάντα πέντε
δ) Πολίτες: εννέα
ε) Αιχμάλωτοι Πολέμου: τέσσερεις
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: τριάντα τρεις
β) Εχινόκοκκος: δέκα εννέα
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δάγκειος Πυρετός: -
ε) Άλλες: δέκα
- 3) Περιπτώσεις θανάτου: τέσσερεις
- 4) Χειρουργεία: (συμπεριλ μεταξύ άλλων αλλαγή επιδέσμων και γύψος) πενήντα
- 5) Αεροδιακομιδές: α) Βρισκόμενοι σε φορείο δέκα τέσσερεις β) Καθήμενοι δέκα οχτώ
Με πλοίο: - - =τριάντα δύο
- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: α) Περαιωμένες περιπτώσεις: τετρακόσιες είκοσι τρεις
β) Νέες περιπτώσεις: εξακόσιες τρεις
γ) Εκκρεμούσες περιπτώσεις: χίλιες τριακόσιες είκοσι επτά
- 7) Εξωτερικοί: εκατό τριάντα οχτώ
- 8) Νεκροψίες: τέσσερεις
- 9) Ακτινολογικό: ογδόντα δύο

Σελίδα 23 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 1.11.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Οκτώβριο 1942

- 1) Εισαγωγές: α) Αξιωματικοί: οχτώ
β) Διοικητικοί: τρεις
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: διακόσιοι δέκα οχτώ
δ) Πολίτες: επτά
ε) Αιχμάλωτοι Πολέμου: -

- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: είκοσι δύο
β) Εχινόκοκκος: δέκα εννέα
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δάγκειος Πυρετός: δύο
ε) Άλλες: δέκα εννέα
- 3) Περιπτώσεις θανάτου: οχτώ
- 4) Χειρουργεία: (συμπεριλ μεταξύ άλλων αλλαγή επιδέσμων και γύψος) πενήντα έξι
- 5) Αεροδιακομιδές: α) Βρισκόμενοι σε φορείο β) Καθήμενοι
δέκα επτά είκοσι πέντε
Με πλοίο: είκοσι είκοσι τρείς
τριάντα επτά σαράντα οχτώ= ογδόντα πέντε
- 6) Οδοντιατρικό τμήμα: α) Περαιωμένες περιπτώσεις: τριακόσιες εξήντα έξι
β) Νέες περιπτώσεις: τετρακόσιες εβδομήντα μια
γ) Εκκρεμούσες περιπτώσεις: χίλιες διακόσιες εβδομήντα επτά
- 7) Εξωτερικοί: εκατό δύο
- 8) Νεκροψίες: εννέα
- 9) Ακτινολογικό: ογδόντα επτά

Σελίδα 24 (μετάφραση)

Τοπικό στρατιωτικό νοσοκομείο Αεροπορίας Χανίων Κέντρο Διοίκησης, την 1.12.1942

Στρατιωτικό νοσοκομείο- Στατιστικά νούμερα για το μήνα Νοέμβριο 1942

- 1) Εισαγωγές: α) Αξιωματικοί: εννέα
β) Διοικητικοί: πέντε
γ) Υπαξιωματικοί και οπλίτες: εκατό σαράντα τέσσερεις
δ) Πολίτες: τέσσερεις
- 2) Τροπικές ασθένειες: α) Ελονοσία: οχτώ
β) Εχινόκοκκος: ένας
γ) Μελιταίος Πυρετός: -
δ) Δάγκειος Πυρετός: ένας
ε) Τροπικό έλκος: επτά
στ') Άλλες: δέκα τρείς

8) Νεκροψίες: ένας

9) Ακτινολογικό: εκατό τριάντα δύο

Σελίδα 27 (μετάφραση)

4ος Μηχανοκίνητος Λόχος Επιφυλακής Υγειονομικού της 4ης Πτέρυγας Μάχης
Αεροπορίας Κέντρο Διοίκησης, την 26.4.1942

Αφορά: Έκθεση Δραστηριότητας των Νοσοκομειακών Fieseler Stoerche 156 BI/GX και GF +KI

Προς τον διοικητή της 7ης Πτέρυγας Επιφυλακής Νοσοκομειακών Αεροσκαφών.
Αθήνα-Τατόι

Το Fi 156 BI+GX πραγματοποίησε τις παρακάτω πτήσεις:

Στις 28.3.1942: Δοκιμαστική και αναγνωριστική πτήση.

Στις 30.3.1942: Αναγνωριστική Πτήση και πτήση μεταφοράς ασθενών προς Ηράκλειο.

Στις 1.4.1942: Πτήση μεταφοράς ασθενών προς Ηράκλειο.

Στις 1.4.1942: Πτήση μεταφοράς ασθενών προς Παλαιόχωρα.

Στις 2.4.1942: Πτήση μεταφοράς ασθενών προς Τατόι.

Στις 3.4.1942: Επιστροφή προς Μάλεμε.

Στις 4.4.1942: Πτήση μεταφοράς ασθενών προς Παλαιόχωρα και Γαύδος.

Το Fi 156 GF+KI πραγματοποίησε τις παρακάτω πτήσεις:

Στις 18.4.1942: Διακομιστική πτήση Τατόι-Μάλεμε.

Στις 18.4.1942: Επείγουσα πτήση προς Ηράκλειο.

Στις 21.4.1942: Επείγουσα πτήση προς Τυμπάκι-Καστέλλι-Ηράκλειο-Ρέθυμνο.

Στις 23.4.1942: Επείγουσα πτήση προς Ηράκλειο.

Στις 24.4.1942: Επείγουσα πτήση προς Ηράκλειο.

Στις 24/25.4.1942: Επείγουσα πτήση προς Ηράκλειο.

Συνολικά μεταφέρθηκαν τέσσερεις ασθενείς. Το τωρινό χρονικό διάστημα δραστηριοποιείται το Νοσοκομειακό Fi Storch ως προς τη σύνδεση μεταξύ του τοπικού νοσοκομείου Χανίων/Κρήτης και του Κεντρικού Χώρου Επίδεσης Τραυμάτων Ηρακλείου.

Επιτελικός αρχίατρος και επικεφαλής Ετοιμότητας.

Σελίδες 28-29 (περίληψη)

Αντίγραφο στρατιωτικού εγγράφου του αρχηγού της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας, με ημερομηνία 8.1.1943. Καταγράφει τη δομή των στρατιωτικών νοσοκομείων της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας, καταγράφοντας αυτά της Ρώμης (διακόσιες κλίνες), της Κατάνιας (τετρακόσιες κλίνες), της Αθήνας (πεντακόσιες κλίνες), των Χανίων (εκατό πενήντα κλίνες)

Σελίδα 30 (περίληψη)

Δύο στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο του αρχηγού της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας, με ημερομηνία 8.1.1943. Αναφέρεται στον αριθμό κλινών (εκατό πενήντα) του στρατιωτικού νοσοκομείου της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας στα Χανιά και την υπαγωγή του, καθώς επίσης και αυτών της Ρώμης, Κατάνιας και Αθήνας, στο Γενικό Επιτελείο Γερμανικής/Ιταλικής Πολεμικής Αεροπορίας.

Το δεύτερο έγγραφο από τον επικεφαλής αξιωματικό Υγειονομικού της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας στην Κρήτη προς τον στρατιωτικό ιατρό του 10ου Αεροπορικού Σώματος. Αναφέρεται στη λήψη του παραπάνω εγγράφου.